

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **D. P.**, bývajúcej v Ž., proti žalovanému **R. P.**, bývajúcemu v T., zastúpenému JUDr. M. P., advokátkou so sídlom v Ž., **o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6 C 92/2010, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. novembra 2012 sp. zn. 8 Co 115/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 3. februára 2012 č.k. 6 C 92/2010-258 vypořiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len „BSM“) tak, že do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal hnutelné veci skriňovú zostavu z drevotriesky v imitácii buk v zostatkovej hodnote 200 Eur, CRT TV zn. Philips s uhlopriečkou 72 cm v zostatkovej hodnote 30 Eur, DVD prehrávač zn. Philips v zostatkovej hodnote 20 Eur, sektorový nábytok z drevotriesky v imitácii smrek pozostávajúci zo skrine, dvoch polic na knihy a regálu s policami v zostatkovej hodnote 220 Eur, celkovo hnutelné veci v zostatkovej hodnote 470 Eur. Žalovanému prikázal pohľadávku 9 591,41 Eur voči dlžníkovi V. P., nar. X., bydliskom F. a žalovaný sa stal preberateľom zostatku dlhu na úvere poskytnutom S. so sídlom T. na základe zmluvy o úvere č. X. z 5. marca 2003 ku dňu 22. júna 2009 vo výške 1 599,73 Eur a zostatku dlhu na revolvingovom úvere poskytnutom C. so sídlom P., na základe zmluvy o úvere č. X. ku dňu 22. júna 2009 vo výške 1 206,64 Eur. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielov z vypořiadania BSM sumu 4 403,67 Eur do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Pri rozhodovaní vychádzal zo zisteného

skutkového stavu a svoje rozhodnutie právne zdôvodnil citáciou ustanovení Občianskeho zákonníka a to § 120 ods. 1, § 143, § 145 ods. 1, 2, § 148 ods. 1, § 149 ods. 4, § 150, § 451 ods. 1, 2, § 454, § 456, § 458 a § 513. Podrobne poukázal na zásady pre vyporiadanie BSM zaužívané rozhodovacou činnosťou súdov a v tej súvislosti citoval aj rozhodnutia bývalého Najvyššieho súdu ČSSR a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky. Zvýšenú pozornosť venoval zásadnej otázke sporu medzi účastníkmi a to otázke investícií do rodinného domu, ktorého výlučným vlastníkom na základe darovacej zmluvy z 22. decembra 2006 sa stal žalovaný. Súd prvého stupňa podrobne rozviedol, ktoré vynaložené investície na predmetný rodinný dom boli hradené zo spoločných peňažných prostriedkov, a ktoré žalobkyňou tvrdené vynaložené investície (zo spoločných peňažných prostriedkov) a tiež žalovaným tvrdené investície vynaložené výlučne z jeho peňažných prostriedkov neboli preukázané. Súd prvého stupňa náležite zdôvodnil zistené záväzky účastníkov voči fyzickej osobe ako aj právnickým osobám. Zohľadniac jednotlivé vzájomné čiastkové plnenia účastníkov z dôvodu vyrovnania ich majetkových podielov, súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňi 4 403,67 Eur. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol s poukazom na § 151 ods. 3 O.s.p. tak, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovaného rozsudkom z 30. novembra 2012 sp. zn. 8 Co 115/2012 rozsudok okresného súdu potvrdil s tým, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa. Takto rozhodol, keď podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a podľa jeho názoru okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. V plnom rozsahu sa preto stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. K námietke žalovaného, že súd prvého stupňa neučil rozsah vecí, práv a záväzkov patriacich do BSM, ale výrokom len rozhodol o vyporiadaní BSM, odvolací súd uviedol, že z výroku rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, čo všetko bolo podľa zistenia súdu predmetom bezpodielového spoluvlastníctva a navyše okresný súd vychádzal zo vzoru rozsudku o vyporiadaní BSM tak ako bol publikovaný v R 42/1972. Za podstatné považoval to, aby rozhodnutie okresného súdu bolo vykonateľné pokiaľ ide o priznané právo a uloženú povinnosť. V tomto postupe okresného súdu nevidel preto dôvod majúci predstavovať odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Na uvedenom závere odvolací súd zotrval aj pokiaľ ide o námietku žalovaného vo vzťahu k pohľadávke voči dlžníkovi V. P.. Táto pohľadávka bola okresným súdom

jednoznačne určená v celkovej výške (keď vznikla z dvoch titulov voči jednému dlžníkovi) a identifikovateľná v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa. Pokiaľ žalovaný vytýkal súdu, že bolo potrebné zistiť hodnotu, o akú sa zvýšila cena tejto nehnuteľnosti v dôsledku realizovaných investícií, čo je možné zistiť výlučne len znaleckým dokazovaním, odvolací súd uviedol, že žalovaný súhlasil s výškou vynaložených investícií, pričom § 120 ods. 3 O.s.p. dáva súdu možnosť osvojiť si skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Navyše žalovaný v priebehu prvostupňového konania znalecké dokazovanie nenavrhol. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že ani jeden z účastníkov bezpochybne nepreukázal svoje skutkové tvrdenia, že vykonané investície boli uhrádzané výlučne len z peňažných prostriedkov, ktoré boli vo výlučnom vlastníctve jedného alebo druhého účastníka. Odvolací súd uviedol, že vzhľadom na to, že predmetom konania je vyporiadanie BSM, okresný súd mohol o náhrade trov konania rozhodnúť aj po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Žalovaný neuviedol žiadne také okolnosti, na základe ktorých by odvolací súd videl dôvody pre zmenu napadnutého rozhodnutia. Všetky ním produkované tvrdenia boli známe už v prvostupňovom konaní, pričom v dostatočnej miere zrozumiteľne a presvedčivo sa s nimi vysporiadal už okresný súd, ktorého závery si odvolací súd osvojil. S poukazom na uvedené odvolací súd v ďalších podrobnostiach vzhľadom na vecnú správnosť napadnutého rozsudku poukázal na jeho podrobné odôvodnenie (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Keďže odvolací súd rozhodol o odvolaní proti rozsudku vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O.s.p. uložil súdu prvého stupňa povinnosť rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Prípustnosť dovolania odôvodňoval § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že mu ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, keď odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je nedostačujúce a neobsahuje spôsob, akým sa súd vyporiadal s jeho námietkami a odvolacími dôvodmi. Odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších stupňov nepovažoval za náležité ani ohľadne výroku o náhrade trov konania. V tejto súvislosti citoval niektoré nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky prezentujúce základné právo účastníka konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia, keď nedostatok riadneho, dostatočného a presvedčivého rozhodnutia predstavuje potom porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Mal za to, že pohľadávka voči dlžníkovi V. P. je vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa neurčitá a nezrozumiteľná a nie je v nej uvedený titul jej vzniku, splatnosť, ani ďalšie náležitosti identifikujúce pohľadávku tak, aby bola nezameniteľná. Namietal tiež, že odvolací súd

rozhodol o jeho odvolaní bez nariadenia pojednávania. Napokon vytýkal odvolaciemu súdu nesprávne hodnotenie dôkazov, nenariadenie znaleckého dokazovania i nesprávne právne posúdenie veci. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobkyňa žiadala dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad

nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Žalovaný existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na žalovaným tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalovanému neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je dôvodná námietka dovolateľa týkajúca sa nepreskúmateľnosti, resp. nedostatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor), porovnaj napr. sp. zn. III. ÚS 156/06, sp. zn. III. ÚS 331/04, sp. zn. II. ÚS 174/04.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu, zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámec, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (m. m. I. ÚS 22/03).

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať

so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej

veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní (ohľadne (ne)určitosti výroku o prikázaní pohľadávky žalovanému voči dlžníkovi – V. P., o procesnej možnosti súdu rozhodnúť o trovách konania podľa § 151 ods. 3 O.s.p.). Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany žalovaného, keď v spojení s podrobnými dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal pri rozhodovaní o predmete sporu. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

Vo svojom dovolaní žalovaný ďalej vytýkal odvolaciemu súdu, že o odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania. Táto námietka dovolateľa je taktiež nedôvodná.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom od 1. januára 2012, odvolací súd môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak nejde o niektorý z prípadov uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia, t.j. ak nejde o prípad, kedy je potrebné zopakovať ale doplniť dokazovanie (táto okolnosť s výnimkou konaní podľa § 120 ods. 2 O.s.p. závisí

od úvahy odvolacieho súdu), ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd dokazovanie nedoplňal ani neopakoval (§ 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), nejde ani o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania (§ 214 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), ani o dovolateľom tvrdený dôležitý verejný záujem (§ 214 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Zákon nekonkretizuje, čo treba považovať za dôležitý verejný záujem a tak je na voľnej úvahe odvolacieho súdu, kedy nariadi pojednávania z dôležitého verejného záujmu. Spravidla pôjde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku, sídliska a pod. (porovnaj dôvodovú správu Občianskeho súdneho poriadku k zmenám účinným od 15. októbra 2008). V preskúmvanej veci nešlo o takúto vec verejného záujmu.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd tým, že na prejednanie odvolania žalovaného nenariadil pojednávanie, neodňal tomuto účastníkovi možnosť konať pred súdom spôsobom vytýkaným v dovolaní.

Pokiaľ žalovaný odôvodnil svoje dovolanie tým, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, dovolací súd poukazuje na to, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O.s.p. Pre tento záver svedčí i ustanovenie § 243a ods. 2, veda druhá O.s.p., ktoré upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Z § 132 O.s.p. vyplýva, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O.s.p.). Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvého stupňa; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 O.s.p.). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu

prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). Keď najvyšší súd nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že žalovaný namietal aj skutočnosť, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalovaného boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalovaným vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie ods. 2 tohto ustanovenia, pretože žalobkyni žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

